

ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทย

สอบ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

แปล โดยพยัญชนะ

๑. เอกทิวส์ หิ เทวทตฺโต สงฺฆเภทาย ปรีสภกนฺโต อายสฺมุนฺต์
อานนฺท์ ปิณฺฑทาย จรณฺต์ ทิสฺวา อตฺตโน อธิปฺปายํ อารโจะติฯ ตํ สฺตฺวา
เถโร สตฺถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา ภควนฺต์ เอตทโวจ อิทาหํ ภนฺเต ปุพฺพณฺหสมยํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย ราชคหํ ปิณฺฑทาย ปาวีสี; อทฺทสา โข มํ
ภนฺเต เทวทตฺโต ราชคเห ปิณฺฑทาย จรณฺต์ ทิสฺวาน เยนาหํ เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา มํ เอตทโวจ อชฺชตฺตคฺเคทานาหํ อวฺโส อานนฺท อถฺยตฺเรว
ภควตา อถฺยตฺร ภิกฺขุสงฺฆเณ อุโปสถํ กริสฺสามิ สงฺฆกมฺมานิ จาติ อชฺช
ภควา เทวทตฺโต สงฺฆํ ภินฺทิสฺสติ อุโปสถถฺยจ กริสฺสติ สงฺฆกมฺมานิ
จาติฯ เอวํ วุตฺเต สตฺถา

สุกรํ สาธฺนา สาธุ สาธุ ปาเปน ทฺกกรํ
ปาปํ ปาเปน สุกรํ ปาปมฺริเยหิ ทฺกกรนฺติ

อิมํ อุทานํ อุทานตฺวา อานนฺท อตฺตโน อหิตกมฺมํ นาม สุกรํ หิตกมฺมเมว
ทฺกกรนฺติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

สุกรานิ อสาธฺนินิ อตฺตโน อหิตานิ จ
ยํ เว หิตถฺยจ สาธฺถจ ตํ เว ปรมฺทฺกกรนฺติฯ

ตสฺสจฺโถ ยานิ กมฺมานิ อสาธฺนินิ สาวชฺชานิ จ อปายสํวตฺตนิทานิ
กตฺตฺตาเยว อตฺตโน อหิตานิ จ โหนฺติ ตานิ สุกรานิ ยํ ปน กตฺตฺตา
อตฺตโน หิตถฺยจ อนวชฺชตฺถเณ สาธฺถจ สุกฺตีสํวตฺตนิถฺยเจว นิพฺพานสํวตฺตนิถฺยจ
กมฺมํ ตํ ปาจิณฺนินฺนาย กงฺคาย อุพฺพตฺเตตฺวา ปจฺฉามุขกรณํ วิย อติทฺกกรนฺติฯ

แปล โดยอรรถ

๒. โส (กาลตฺเถโร) ตํ สุตฺวา ว กุจฺฉิยฺ อุกฺขิเตน ทาเหน สนฺตปฺปมาโน
 อิทานิ สา มยิ ภินฺนาติ เวเคน กนฺตฺวา สตฺถุ สนฺติเก ฌมฺมํ สุณฺมานํ
 ทิสฺวา สตฺถารํ อาห ภนฺเต อยฺม อิตฺถิ ทนฺธา สุชุมฺมํ ฌมฺมกถํ น ชานาติ
 อิมิสฺสา ขนฺธาทปฺปฏิสํยุดฺตํ สุชุมฺมํ ฌมฺมกถํ อกเถตฺวา ทานกถํ วา สีสกถํ
 วา กเถตุํ วญฺญตฺติติฯ สตฺถา ตสฺส อชฺฌาสยฺม วิทิตฺวา ตฺวํ ทุปฺปญฺโฆ ปาปีกํ
 ทิฏฺฐิ นิสฺสาย พุทฺธานํ สาสนํ ปฏฺิกโกสฺสิ อตฺตจฺฆาตาเยว วายมสฺสิติ
 วตฺวา อิมํ คาถมาห

โย สาสนํ อรหตํ อริยานํ ฌมฺมชีวินํ
 ปฏฺิกโกสฺติ ทุมฺเมโธ ทิฏฺฐิ นิสฺสาย ปาปีกํ
 ผลานิ กณฺฏกสฺเสว อตฺตจฺฆณฺเวย ผลลตฺติติฯ

ตสฺสตฺถโธ โย ทุมฺเมโธ ปุคฺคโธ อตฺตโน สกฺกาเรหานิภเยน ปาปีกํ
 ทิฏฺฐิ นิสฺสาย ฌมฺมํ วา โสสฺสาม ทานํ วา ทสฺสามาติ วทนฺเต
 ปฏฺิกโกสนฺโต อรหตํ อริยานํ ฌมฺมชีวินํ พุทฺธานํ สาสนํ ปฏฺิกโกสฺติฯ
 ตสฺส ตํ ปฏฺิกโกสนํ สา จ ปาปีกา ทิฏฺฐิ เวพฺสงฺขาตสฺส กณฺฏกสฺส
 ผลานิ วีย โหติ ตสฺมา ยถา กณฺฏโก ผลานิ กณฺหนฺโต อตฺตจฺฆณฺเวย
 ผลลตฺติ อตฺตโน ฆาตตฺถเมว ผลลตฺติ เอวํ โสปี อตฺตโน ฆาตฺถย ผลลตฺติติฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ดังจะกล่าวโดยพิสดาร ในวันหนึ่ง อ.พระเทวทัต ตะเกียกตะกายอยู่ เพื่ออันทำลายซึ่งสงฆ์ เห็นแล้ว ซึ่งพระอนนท ผู้มีอายุ ผู้เที่ยวไปอยู่ เพื่อก่อนข้าว บอกแล้ว ซึ่งความประสงค์ ของตน ฯ อ.พระเถระ ฟังแล้ว ซึ่งคำนั้น ไปแล้ว ผู้สำนัก ของพระศาสดา ได้กราบทูลแล้ว ซึ่งคำนั้นว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.ข้าพระองค์ นุ่งแล้ว ในสมัยอันเป็นเบื้องต้นแห่งวัน ในพระวิหารชื่อว่าเวฬุวันนี ถือเอาแล้ว ซึ่งบาตรและจีวร ได้เข้าไปแล้ว ผู้พระนครชื่อว่าราชคฤห์ เพื่อก่อนข้าว, ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.พระเทวทัต ได้เห็นแล้วแล ซึ่งข้าพระองค์ ผู้เที่ยวไปอยู่ เพื่อก่อนข้าว ในพระนคร ชื่อว่าราชคฤห์, อ.พระเทวทัตนั้น ครั้นเห็นแล้ว เข้าไปหาแล้ว โดย - อ.ข้าพระองค์ ย่อมอยู่ โดยส่วนแห่งทิศใด - ส่วนแห่งทิศนั้น, อ.พระเทวทัต นั้น ครั้นเข้าไปหาแล้ว ได้กล่าวแล้ว ซึ่งคำนั้นว่า คุณก่อนอนนท ผู้มีอายุ อ.เรา จักกระทำ ซึ่งอุโบสถด้วย ซึ่งสังฆกรรม ท. ด้วย เว้น จากพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นเที่ยว เว้น จากหมู่แห่งภิกษุ ในกาลอันมีวันนี้ เป็นเบื้องต้น ในกาลนี้ ดังนี้ กะข้าพระองค์, ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า ในวันนี้ อ.พระเทวทัต จักทำลาย ซึ่งสงฆ์, อ.พระเทวทัต จักกระทำ ซึ่งอุโบสถด้วย ซึ่งสังฆกรรม ท. ด้วย เว้น จากพระผู้มีพระภาคเจ้า เว้น จากหมู่แห่งภิกษุ ดังนี้ กะพระผู้มีพระภาคเจ้า ฯ ครั้นเมื่อคำอย่างนี้ อันพระเถระ กราบทูลแล้ว, อ.พระศาสดา ทรงเปล่งแล้ว ซึ่งพระอุทาน นี้ว่า

อ. กรรมดี เป็นกรรมอันคนดีกระทำได้ง่าย
 ย่อมเป็น, อ.กรรมดี เป็นกรรมอันคนชั่วกระทำ
 ได้โดยยาก ย่อมเป็น, อ.กรรมชั่ว เป็นกรรม
 อันคนชั่วกระทำได้ง่าย ย่อมเป็น อ. กรรมชั่ว
 เป็นกรรมอันชน ท. ผู้เป็นอริยะ กระทำได้
 โดยยาก ย่อมเป็น ดังนี้* ฯ

* สุกฺรํ ทุกฺกฺรํ สุกฺรานิ เป็นศัพท์นามกิตฺถ์ลง ข ปัจจัย ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ได้เหมือน ฌย ปัจจัย และเหมือนกิริยาภคฺกัที่ลง ต อนิย ตพฺพ ปัจจัย ในที่นี้ จึงสามารถแปลเป็นประโยคกัมมวาจกได้

ตรัสแล้วว่า คุณก่อนอาณนที ชื่อ อ.กรรมอันไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล แก่ตน เป็นกรรมอันบุคคลกระทำได้โดยง่าย ย่อมเป็น, อ.กรรมอันเป็นประโยชน์เกื้อกูล แก่ตนนั้นเทียว เป็นกรรมอันบุคคลกระทำได้โดยยาก ย่อมเป็น ดังนี้ ตรัสแล้ว ซึ่งพระคาถา นี้ว่า

อ.กรรม ท. เหล่าใด เป็นกรรมไม่ดีด้วย เป็นกรรม
ไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล แก่ตนด้วย (ย่อมเป็น),
อ.กรรม ท. เหล่านั้น เป็นกรรมอันบุคคลกระทำ
ได้โดยง่าย ย่อมเป็น, อ.กรรมใดแล เป็นประโยชน์เกื้อ
กูล ด้วย เป็นกรรมดีด้วย ย่อมเป็น, อ.กรรม นั้นแล เป็น
กรรมอันบุคคลกระทำได้โดยยากอย่างยิ่ง ย่อมเป็น
ดังนี้ ฯ

อ.เนื้อความว่า อ.กรรม ท. เหล่าใด เป็นกรรมไม่ดี คือว่า เป็นกรรม
เป็นไปกับด้วยโทษ คือว่า เป็นกรรมประกอบแล้วในอันยังสัตว์ให้เป็นไป
พร้อมในอบายด้วย ชื่อว่า เป็นกรรมไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล แก่ตน เพราะ
ความที่แห่งกรรม ท. เหล่านั้น เป็นกรรมอันตนกระทำแล้วนั้นเทียวด้วย
ย่อมเป็น, อ.กรรม ท. เหล่านั้น เป็นกรรมอันบุคคลกระทำได้โดยง่าย
ย่อมเป็น**ฯ ส่วนว่า อ.กรรมใด ชื่อว่า เป็นประโยชน์เกื้อกูล แก่ตน
เพราะความที่แห่งกรรมนั้นเป็นกรรมอันตนกระทำแล้วด้วย ชื่อว่า เป็นกรรมดี
เพราะอรรถว่าเป็นกรรมมีโทษหายไปด้วย คือว่า เป็นกรรมประกอบแล้วใน
อันยังสัตว์ให้เป็นไปพร้อมเพื่อสุคติด้วยนั้นเทียว เป็นกรรมประกอบแล้ว
ในอันยังสัตว์ให้เป็นไปพร้อมเพื่อพระนิพพานด้วย ย่อมเป็น, อ.กรรมนั้น
เป็นกรรมอันบุคคลกระทำได้โดยยากอย่างยิ่ง ย่อมเป็น ราวกะ อ.อันทศขึ้น
แล้วจึงกระทำ ซึ่งแม่น้ำชื่อว่าคงคา อันไหลไปแล้วในทิศปราจีน ให้เป็นแม่น้ำ
มีหน้าในภายหลัง ดังนี้ แห่งคำอันเป็นพระคาถานั้น อันบัณฑิต พึงทราบ ฯ

** แปลอีกนัยหนึ่ง อ.กรรม ท. เหล่าใด เป็นกรรมไม่ดี คือว่า เป็นกรรมเป็นไปกับด้วยโทษ
ด้วย เป็นกรรมประกอบแล้วในอันยังสัตว์ให้เป็นไปพร้อมในอบาย ชื่อว่า เป็นกรรมไม่เป็น
ประโยชน์เกื้อกูล แก่ตน เพราะความที่แห่งกรรม ท. เหล่านั้น เป็นกรรมอันตนกระทำแล้วนั้น
เทียวด้วย ฯ

แปล โดยอรธ

๒. พระกาลเถระนั้นพอฟังข่าวนั้นแล้ว ทูรันทูรายอยู่เพราะความ
กัลดกัลดมอันตั้งขึ้นในท้อง คิดว่า บัดนี้ อุบาสิกานั้นแตกจากเราแล้ว รีบไป
แล้ว เห็นนางกำลังฟังธรรมอยู่ในสำนักพระบรมศาสดา จึงกราบทูลพระบรม
ศาสดาว่า หลิงคนนี้งโง่เขลา พระเจ้าข้า ย่อมไม่รู้ธรรมกถาอันละเอียด พระองค์
อย่าตรัสธรรมกถาอันละเอียดซึ่งประกอบด้วยสภาวะธรรมมีขั้นเป็นต้น ตรัส
ทานกถาหรือศีลกถาแก่นาง ก็ควร ๆ พระบรมศาสดาทรงทราบอัชฌาศัยของ
พระกาลเถระนั้นแล้ว ตรัสว่า เรามีปัญญาทรม อาศัยทิฏฐิอันชั่วช้า ย่อมคัดค้าน
คำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย เธอพยายามเพื่อฆ่าตนเองถ่ายเดียว ดังนี้แล้ว
จึงตรัสพระคาถานี้ว่า

บุคคลใดมีปัญญาทรม อาศัยทิฏฐิอันชั่วช้า คัดค้าน
คำสอนของพระอริยเจ้าทั้งหลาย ผู้เป็นพระอรหันต์
มีปกติเป็นอยู่โดยธรรม บุคคลนั้นย่อมเกิดมาเพื่อฆ่า
ตนเอง ประดุจขุยไม้เกิดมาเพื่อฆ่าต้นไม้ ฉะนั้น ๆ

เนื้อความพระคาถานั้นว่า บุคคลใดมีปัญญาทรม อาศัยทิฏฐิอันชั่วช้า
คัดค้านพวกคนผู้กล่าวอยู่ว่า พวกเราจักฟังธรรม หรือว่า จักถวายทาน เพราะ
กลัวสักการะของตนจะเสื่อมไป ชื่อว่า คัดค้านคำสอนของพระอริยเจ้าทั้งหลาย
ผู้เป็นพระอรหันต์ มีปกติเป็นอยู่โดยธรรม คือ พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ๆ
การคัดค้านนั้นและทิฏฐิอันชั่วช้านั้นของบุคคลนั้น ย่อมเป็นเหมือนขุยของไม้มี
หนาม กล่าวคือไม้ไฟ เพราะฉะนั้น แม้บุคคลนั้นก็ชื่อว่าเกิดมาเพื่อฆ่าตนเอง
เปรียบเหมือนไม้ไฟเมื่อตกขุย ชื่อว่าเกิดมาเพื่อฆ่าตนเอง คือ เกิดมาเพื่อผลาญ
ตนเองเท่านั้น ฉะนั้น ๆ